

Manifest voor het Groene Normaal

Samen opstaan voor een duurzame wereld

Er is een tijd om te huilen en een tijd om te lachen. Een tijd om te omhelzen en een tijd om af te weren, zegt de Prediker. Deze woorden bleken in de coronacrisis verrassend actueel te zijn. De uitbraak van het virus heeft onze samenleving geraakt op een manier die we niet voor mogelijk hadden gehouden.

Tijdens de coronacrisis kwam er veel op ons af: zieken, stervenden, overvolle IC's, de quarantainestress en de financiële zorgen, het gemiste contact en de ontwrichting van vele levens. Maar het was ook een tijd om stil te staan bij onze manier van leven en de plek die wij als christenen in de samenleving innemen. Medio 2020 keren we weer terug naar de samenleving zoals hij was, hooguit wijzen de anderhalve meter en het plexiglas in winkels en cafés ons nog op het feit dat het virus nog niet voorgoed bedwongen is en zakken die herinneringen weer weg. Dat is jammer, want de coronacrisis liet ons een aantal dingen zien die we zouden moeten onthouden. Uiteraard kan dat over een paar maanden weer anders zijn, dan zouden we misschien wel weer midden in een tweede golf van besmettingen kunnen zitten. Dan krijgen we weer een tijd van afstand en reflectie, die we kunnen benutten.

Laten we die momenten niet voorbij laten gaan, maar ons *bezinnen* op onze manier van leven, nadenken over *vernieuwing* en dankbaar leven vanuit *verwondering* in verbondenheid met de natuur om ons heen. Want ligt er niet voor christenen, levend vanuit de liefde van God voor zijn schepping en schepselen, een opdracht om groener en socialer te gaan leven? 'De toekomst heeft een naam,' aldus Paus Franciscus en wij kunnen laten zien wat de naam is: 'Hoop.'

Bezinning op onze manier van leven

Corona legt de weeffouten in onze samenleving bloot.

Deskundigen waarschuwden al veel langer voor een doorgeschoten globalisering, maar het coronavirus liet zien dat dat echt schadelijk is, voor het klimaat en voor de mens.

Doordat inheemse bossen verdwijnen komt de mensheid in contact met wilde dieren die in totaal wel zo'n 1,7 miljoen virussen met zich mee dragen. Het virus kon zich dankzij het drukke vliegverkeer over de hele wereld verspreiden. Ook zien we een sterke afname van het aantal dier- en plantensoorten, waarover ieder jaar weer alarmerende rapporten verschijnen. Daarnaast zien we ook dat de kloof tussen arm en rijk toeneemt, de enorme staatssteun voor KLM is daar slechts een van de wrange voorbeelden van. Corona maakt nogmaals duidelijk dat onze manier van leven de schepping in verdrukking heeft gebracht.

Na de schepping, keek God om zich heen en zag dat het zeer goed was, maar het bleef niet goed. De onderlinge verbindingen tussen God, de mens en de schepping werden verbroken. Die verbroken verbindingen zijn door Jezus hersteld. Wanneer we hem volgen, groeit het verlangen naar zijn nieuwe wereld.

Laten we als christenen eerlijk kijken naar onze levensstijl en onder ogen zien waar die onrecht doet aan mensen, dieren en de natuur. Vanuit het besef van gebrokenheid en het verlangen naar herstel, ontstaat intrinsieke motivatie tot een andere manier van leven. Een leven in verbondenheid met God en de natuur, als een afspiegeling van de volmaakte harmonie op de nieuwe hemel en nieuwe aarde.

Nadenken over vernieuwing

Corona laat zien dat anders mogelijk is.

Tijdens de coronacrisis zagen we naast verdriet en angst ook tekenen van hoop die bijna Bijbelse proporties aannamen. Het water in Venetië werd al na een paar weken weer zo kraakhelder, dat de bodem zichtbaar werd. De hemel was door het ontbreken van vliegtuigstrepen blauwer dan ooit en omwonenden van Schiphol konden weer de vogels horen. Wilde dieren kwamen tot in de lege straten van onze wereldsteden en vele inwoners van de Indiase miljoenenstad Jalandhar zagen voor het eerst van hun leven de Himalaya voor hun ogen oprijzen.

Er ontstonden hartverwarmende initiatieven als #nietalleen waarin mensen hulp aanboden aan mensen in hun wijk of buurt en daklozen sliepen zelfs in cruiseschepen. Onze samenleving ging in een veel lagere versnelling en de natuur kwam letterlijk op adem toen de 24-uurseconomie stokte. En ondanks de afstand waren velen van ons meer op elkaar betrokken.

Dit biedt ons hoop om het anders te gaan doen. Een ander leven, met respect voor de natuur, is wel degelijk binnen handbereik. Een leven waarin de politiek wel in staat is om andere keuzes te maken, waarin wij kunnen leren om te genieten van de natuur dichtbij huis. We kunnen ons eten en wat we verder nodig hebben zoveel mogelijk dichtbij huis kopen. Wanneer we minder spullen hebben, komt er meer tijd en ruimte voor dingen die er echt toe doen. In een eenvoudig, waardevol leven hebben we meer oog voor de mensen om ons heen.

Dankbaar leven vanuit verwondering

Corona spiegelt ons voor om anders te leven, vanuit verwondering over de natuur om ons heen. Dankzij het feit dat in Nederland de lockdown een 'intelligente' was, konden we nog wel naar buiten. Daardoor zagen we hoe mooi de natuur om ons heen eigenlijk is en hoeveel troost en vreugde een simpele wandeling door het bos ons geeft.

Een leven in evenwicht met de natuur en onze naasten begint bij verbondenheid met Gods liefde en verwondering over de schoonheid van alles wat God geschapen heeft. Verbinding met Gods liefde leert ons de naaste echt te zien en geeft ons oog voor de armen en kwetsbaren op de wereld. En verwondering over de Schepping leert ons de verborgen waarde en kwetsbaarheid van de natuur kennen.

God wil ons gebruiken om zijn liefde zichtbaar te maken. We geloven en beseffen dat de liefde van God voor de wereld door ons heen werkt en heilzaam is. Vanuit Gods liefde en onze verwondering voor alles wat Hij geschapen heeft, maar vooral ook vanuit het besef dat we uit genade mogen leven, willen we ons bezinnen op onze levensstijl en onze stem voor een eerlijke wereld laten horen. *Laten we als christenen massaal aanhaken bij de wave van duurzaamheid die al langer is ingezet.*

Samen sterk voor een eerlijke wereld

- ✓ We *leren* met elkaar van *Gods plan* voor een herstelde wereld en ontdekken hoe wij hier *handen en voeten* aan kunnen geven.
- ✓ We *verwonderen ons* met elkaar over de schoonheid en kwetsbaarheid van de natuur om ons heen en realiseren ons dat we *verbonden* zijn met de *plek* op aarde waar we leven.
- ✓ We *kopen alleen* wat we echt nodig hebben en *genieten* van de tijd en ruimte voor wat er echt toe doet.
- ✓ Bij onze aankopen letten we op een *eerlijke prijs* voor de arbeiders en de natuur en kopen zoveel mogelijk *tweedehands*.
- ✓ We eten *gezond* en met respect voor *mens, dier* en *schepping*.
- ✓ We *genieten* van onze eigen omgeving en proberen van waarde te zijn voor de mensen *om ons heen*.
- ✓ Alleen als individuele consument onze levensstijl aanpassen, is niet voldoende. De inrichting van onze maatschappij moet veranderen. Daarom laten we van ons *horen* en zijn we de *stem* voor hen die niet gehoord worden. We doen mee aan *campagnes* voor een eerlijke wereld en roepen onze volksvertegenwoordigers op zich *sterk te maken* voor een duurzame toekomst.

(De Duurzame Bucketlist, ontwikkeld door A Rocha, Micha Nederland, Stablitas BV, GroeneKerken en Climate Stewards, biedt goede handreikingen om bovenstaande uitgangspunten concreet te maken.)